

NÓGRÁDI LAPOK ÉS HONTI HIRADÓ

POLITIKAI, TÁRSADALMI S KÖZGAZDASZATI HETILAP.

Előfizetési ár:

Egész évre 5 frt. Fél évre 3 frt 50 kr. Negyed évre 1 frt 25 kr.

Egyes szám ára: 10 krajczár.

Előfizetni csupán a kiadóhivatalban lehet B.-Gyarmaton.

Előfizetési pénzek, reklamációk és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

A lap szellemi részére s a Nyúl-térre vonatkozó minden közlemények a szerkesztőhöz küldendők.

Hirdetések

Árazabályszerint számítottak. — Nagyobb és többesbűri hirdetések jutányosan csökkenthetők.

Bélyeg minden egyes bejelentésnél külön 20 kr.

Nyíltár postai sora: 20 kr.

B.-Gyarmat február 21.

A „Nemzeti Ujság” 48. száma s utána a „Nógrád Honti Ellenzék” 7. száma sippal, dobbal, harci kürttel igyekeznek tele kiáltani az egész világot arról a törvénytelen-ségről, melynek a vármegye közgyűlési terme a főispán beiktatása alkalmából tanuja volt. Nem kevesebb történt e teremben, mint a törvényhatóságok alkotmányos tanácskozási és határozati jogának konfiskálása, mint a szólás szabadságnak statarialiter való s önkényes törvényt és jogszabályt halomra döntő — elnyomása.

Mindez igen szépen hangzik s nagyon alkalmas arra, hogy a hiszékeny lelkeket meghassza, lebilincselje, de egy nagy hibája van, az t. i. hogy nem alapszik történeti hűsége s az azt leíró toll, a középkori krónikásnak egyoldalú benyomásokra hajló, üres, tartalmatlan beszédekre súlytfejtető tolla alatt marad.

Mert tekintsük csak meg közelebbről, mit történt?

Egy bizottsági tagot a főgyűlés széksértési kereset alá vont, — ez ellenzéki nyelvre lefordítva annyit tesz, mint a törvényhatóságok alkotmányos tanácskozási és határozati jogának konfiskálása, — mert szerintük erre törvényes ok nem forgott fenn s az a közgyűlés jogainak a főispán által történt uzurpálása mellett alkalmaztatott,

Mindenki, a ki tisztában van a széksértési kereset jogtermészetével, céljával és

rendeltetésével, a ki abban törvényben gyökerező biztosítékot lát arra nézve, hogy a tanácskozás méltósága, zavartalan lefolyása megóvassék s a ki a bizottsági tag viselkedését a közgyűlésen látta, az általa használt kifejezéseket saját értékek szerint megítéli, tisztában van azzal is, hogy ok arra, miként széksértési kereset alkalmaztassék, nem egy szeresen, hanem többszörösen is forgott fenn. A közgyűlésnek az a tagja, a ki „impertinencia”-val dobálódzik s a kifejezést a főispántól nyert rendreutasítás után nem vonja vissza, hanem erre nincs sürgősebb dolga mint azt vágni oda „visszautasítom”, nagyon reá szolgált arra, hogy ellene a széksértési kereset alkalmaztassék. Az, a ki majd a közgyűlésnek történetét elfogulatlanul fogja megírni, a széksértés jogos alkalmazásának regisztrálása mellett bizonyára fel fogja jegyezni azt is, hogy e törvényes eszközhöz az ellenzék „szívélyes és előékeny” viselkedésének „magasabb politikai érzékének” s az általa uton útfelén prédikált tapintatnak nagyobb dicsőségére ép akkor kellett nyulni, midőn a vármegye a koronás király akaratának folyamánaként főispánjának ünnepélyes beiktatásánál alkotmányos jogát gyakorolja s felfogja jegyezni, hogy e gyönyörű lapot a vármegye annaleiseibe a köteles tisztelet s a rendéjog megsértésével kapcsolatosan kellett beiktatni. Az a széksértési kereset nagyon helyesen, nagyon jogosan s hozzá tesszük a törvénynek teljesen megfelelően alkalmaztatott s az elnöklő főispán,

midőn annak eredményét enunciaálta, nem uzurpált, hanem a közgyűlés által az alkotmányos formák keretében hozott határozatnak adott kifejezést; mert a széksértési kereset megindítása után az azzal kapcsolatban előterjesztett főgyűlési indítványt a közgyűlés többsége egész terjedelmében magáévá tette s hozzájárulásával azt közgyűlési határozattá emelte. A főispán tehát a közgyűlés alkotmányos hatalmából mit sem vett el, mit sem konfiskált, hanem a rendreutasításban jelentkező elnöki jogainak gyakorlása után a közgyűlésnek engedte át a további teendők fölötti határozatot akkor, midőn a tiszti főgyűlés az 1886. XXI. t.-cz. 70. §-ban gyökerező jogával élni kívánt és élt.

S mi csak helyeselni tudjuk azt, hogy a tiszti főgyűlés, mint a törvényeknek őre, hivatásának s tisztének tudatában érvényt szerzett a törvénynek, s egész természetesen találjuk azt is, hogy a törvény szövegét, mert ezt is fejrőrták, eddigi rendes szokásához híven ezúttal is magával hozta, mert hiszen a lezajlott esemény nyíltan igazolja azt, hogy erre az ellenzékkel szemben, a ki azt, hogy az installationalis közgyűlésen is támadni fog, előre bejelentette, csakugyan szükség volt. A közgyűlés alkotmányos s határozati joga tehát a főispán elnöki kijelentésével leghevesebbé sem sértett meg, s ily sérelem azok részéről forog fenn épen, a kik a tanácskozási s határozati jog gyakorlását, a tanácskozás méltóságát sértő kifejezésekkel s annak tartós s tapintatlan zavarásával

TÁRCZA.

Dániel László.

Torontából jött a fé-fü körünkbe,
Ki bevette magát már is a szívünkbe;
Torontálnak napja ragyogd át e tájat,
Hogy hozzon áldást ránk egy jobb s dicsőbb
százd.

Pajor István.

EGY KÉNYŰR A XVII-İK SZÁZADBAN.

Történeti elbeszélés.

— Irta: Vitéz Mór. —

(Kettő: 1. Századok).

(Folytatás.)

Miután történetünk keretén a páterrel többször fogunk találkozni, illő, hogy személyével megismerkedjünk és megtudjuk, hogy ki ő; mert eddigi cselekményei igen gyanusak, de különösen uratól nyert azon utasítás, hogy egy óra múlva misét mond az akasztófa alatt, két-kednünk kell, hogy ő valósággal az lenne, ki nekünk látszik, a páter úr azért, mert csuhában jár, nem valóságos páter s felszentelt pap; igaz, hogy a pozsonyi kolostorból került ki, a szerelem vitte oda, de onnét novicius korában kicsapongó természet miatt elcsapatott; a vár ura pedig csak azért czimezte páternek, hogy a lakosság előtt papi tekintélyt fentartassék és a babonára hajlandó nép annál inkább fél-

jen tőle és elbiggye, hogy a vár ura a pap tudtával az ördöggel összeköttetésben van.

Midőn Claudius, mert szerzetes néven így hívták, a szerzetből kicsapták, Köpcsény felé vette útját, ott a vár asszonyával találkozott s azzal hosszabb ideig beszélgetett; a vár asszonya egész melegséggel ajánlotta urának a várban alkalmazás végett. Claudius a vár ura kérdéseire egész őszintén elmondotta, hogy a pozsonyi szerzetből kicsapták, igaz, hogy az előbbi életéből sokat nem mondott el, de miután Listy megtudta, hogy a latin s német nyelvben jártas, őt az ördögös könyvek lefordítására használhatja, felfogadta, azt követően ki azonban, hogy ezentul is papi csuhában járjon, mert papi szerepe is leendő, profanisálni fogja a szent misét, a nép úgy sem érti mit beszél, a mozdulataiból azt fogja majd hinni, hogy valóságos misét hallgat, pedig egész más ördögös könyvek lesznek előtte. A gazember erre is vállalkozott. Azon kérdésre, mi a neve, őszintén megmondotta, hogy Fersen Péternek hívják, szerzetes neve azonban Claudius, Pozsony megyei származású.

A felfogadás után Claudius igen kedves embere volt mind a vár urának, de különösen a vár asszonyának. Ebből az életrajzból láthatjuk, hogy Claudius egyenlő gazember volt az urával, de sok tekintetben az uránál még ügyesebb, az eshetőségekkel mindig számba tudta venni, végtelenül szerette a pénzt, pénzért nem irtózott a gyilkosságtól, a rablástól és nő szöktetésétől, de minden bűncselekményénél eszélyes volt, mindig fentartott magának egy mellék

utat, egy kibúvót, hogy baj esetén azon ki szabadulhasson. Végre a vár asszonyának engedelmes hűségese.

Claudius eltávozása közben Évával váltott szemjárték után azon gyanu támadt bennünk, hogy Claudius és a vár urnője bizalmas barátságban élhettek. A mindenben egyenlő házastársak egymásra hagyva vitáikat, hogy a jövőre nézve bizonyos megállapodásra jöbessenek.

— Sokat gondolkodtam Janosról, jól tudod, hogy ez a legnagyobb ellenségnök Anyám? nem hogy engem pártolna, hanem Listy Janossal egyetértőleg ellenem tör, ezért kellett elfogadnom az általa tett ajánlatot, hogy anyám ne itt a várban, hanem a városban lakjék, ne legyünk folytonos zsembeskedéseinek kitéve, és lásd, ott sem nyugszak, fogadott kémeket tart, kik mindent elmondának neki és a megtudtakat nem velem, hanem Janossal közli és épen azért igazad van Éva, határozunkunk kell, Listy Janos családja, anyám és mi egyszerre nem élhetünk, hogy pedig téged a jövőre nézve biztosíthassalak, ezeknek el kell pusztulniuk, hallottad, milyen hatalmas mérgel készítettünk most, azt fel is kell használnunk.

— Igaz van kegyelmednek, ellenségeinknek pusztulniuk kell, biztos embert kell találnunk, ki a méreg beadására vállalkozni fog, nekem van két ismerősöm, Konrád Ulrika köpcsényi borbély és Horváth Péter a szolgám, ezek megbízható emberek lennének, a borbély mindig azon sopánkodik, hogy tudna ő Köpcsénybe egy házat szerezni, ezekkel kell beszélnünk, legjobb lesz, ha én beszélek velük. (Folyt. köv.)

megakadályozni igyekeztek. — Ámde sérelem, statarialis sérelem történt — ugymond — a szélás szabadságon is. — Ez a vád a milyen rozszakarató, ép oly értelmetlen. Hiszen az ellenzéki lapban ott van a pártvezér beszéde egész terjedelmében, gyönyörködhetik benne minden híve, bizony, bizony nem szakította meg azt senki a legkevesebb a főispán, a ki maga hívta fel a szót arra, hogy a széksértés megtörténte után folytassa megkezdett beszédét a szélás-szabadságnak a legelőzékenyebben s a legtágabb mértékben engedett tért. Avagy más is kívánt szállani az ellenpártból, s másn esett volna meg az, hogy népboldogító eszméinek közlésében a főispán által jogellenesen megakadályoztatott? Ilyesmírói azonban nincs a legfeljebb egypár elnem mondott beszédéről lehet szó. Nem a szélás-szabadság jogán esett itt tehát sérelem, hanem a tapintaton s az őszinte igazságszereteten, midőn olyasmivel körtölik tele a világot, a mi a valósággal homlok egyenest ellenkezik. — Valóban szomorú és egyuttal megdöbbentő állapot. Ámde csak előre ezen a lejtőn, mely mértani haladványokban viszi tovább s hozzá közelebb a végleges — politikai bukást!

A társadalmi élet s a vallás.

Gyász után ismerteti: Dr. KOSSACZKY ARNOLD.

(Folytatás és vége.)

Az egyéni hit megdöntésére a legkisebb befolyás jutott, még a bölcsészettnek. Ha a bölcsészet érvei elég erősek is ahhoz, hogy a hitetlent nézetében megerősítsék, nem elég alkalmasak arra, hogy megtámadják a hitet. De már a következőképpen szállani sem lehet: „a logika ép oly jó szolgálatot tehet a hitnek megvédelmezésében, mint annak megtámadásában; a teológus, midőn a védelem küzdterére lép, ép oly gyönyörűen okoskodik, mint a szabad gondolkodó a támadásban”. Ép oly gyönyörűen igaz, de valjon ép oly jó is? ... Bizonyára tudás van az offlé állításban. Sokan vannak közöttünk, a kik a hittel kezdtek s a hitelenséggel végeztek és pedig a történeti, a tudományos és a bölcsészeti ismeretek következtében. Ne tagadjunk meg tehát egy kis hatalmat a logikától az egyénre főleg az éret emberre, a kinek eszméi önmagában kristályosodnak. A társadalmak mélyen érik a bölcsészettnek hatását. Az az érv, hogy a hitet nem lehet meggyőzni, a hitet fogja megdönteni idővel. Ugy van ez a politikában is. Kisérelj meg megnyerni a monarchistát a körtársaság számára: a logikád ugyan kárba vész. S mégis nagyon igaz az, hogy a XVIII. század bölcsészei buktatták bányát a királyságnak isteni jellegbe vetett hitét az örökös monarchiának stb. elvét s hogy már is előre látható ama nap, melyen az isteni jognak emberei a demokratikusokká vált társadalmakban, egészen más képet fognak mutatni, mint a minők az antidiluvialis fauna emberei bírtak. Ugyan-ugy 5000000 esztendő felé, hogyan fognak kinézni a IX. Pius által századunkban bebozott új dogmáknak vallói? a dogmáké, melyek mint a bűnbecés, a megváltás s az öv régi dogmái, egy symbolicus s többé-kevésbé methaphisikai magyarázatra nem is alkalmasak?

Nem a rohamos, de az intellectuális progressiv haladás fog megoldani majd mindent. Az igazságnak útja nem sietős; várhat, mert mindig fiatal marad s biztosra veheti, hogy elismerést nyerend egy napon. Hosszu éjszakai menetelés közben a katonák el-el szunnyadnak, anélkül, hogy azért megállapodnának, folytatják útjokat álomtól nehéz szemekkel, csupán a tett helyén ébrednek fel, hogy megütözkösenek. Így haladnak előre szunynydva az emberi szellem eszméi is, olykor a mozdulatlanságig dermednek meg, erejüket és életben létüket csupán a bejárt utszakasz tárja fel előttünk, de ime meghasad a hajnal, a nap előtör, az eszmék ragyogni, világítani kezdenek, felismerik őket a győzelmet aratnak az egész vonalon.

A fogak egészségtana.

Irá: Dr. STEIN ARNOLD.

Az ő emberhez, ki a természetadta viszonyok között élt, arányilag legkevésbé félközhettek betegségek. Amúgy is ellenállóbb testét megvédették az életeltartással járó erőteljes mozgások, víze friss forrásvíz volt, levegője tiszta, tápláléka egyszerű, jelenlegi konyhaművészetünk rafinériái nélkül való. Amint azonban fajunk a benne rejlő fejlődési tényezőnél fogva szellemileg mindinkább haladt, és életmódja a természetzerűségtől mindinkább eltért, a test épségének feltételei mindkedvezőtlenebbeké váltak.

A társadalmi szervezkedés, a ház- és város-építés a megválasztott foglalkozás és táplálkozási viszonyok a betegségek keletkezésének és tova-terjedésének számtalan okait rejtették magukban.

De a mennyit egy „fejlett civilizáció” az emberiség jólétén ekképen rontott, azon javítani törekszik egy még „fejlettebb kultúra”: megállapítja azon módokat, melyek szerint lakásunkat, iskoláinkat építünk, életmódunkat rendezünk kell, hogy különös kár nélkül élvezhessük a művelődés gyümölcseit.

Igy keletkezett századunkban mint önálló tudomány az egészségtan, melynek egy fontos fejezetéről, a „fogak egészségtanáról” kívárok egyet-mást elmondani.

••

A fogápolás szükségét csak úgy tudjuk kellőleg méltányolni, ha tekintetbe vesszük azon fontos feladatot, melynek teljesítésére rágo eszközeink a szervezet háztartásában hivatnak. Ismert tény, hogy nemcsak azért ruházott fel fogakkal a természet, hogy vakító félszerűségeket besej vagy novélés közben ragyogtassuk, hanem, hogy az arc szépségének emelésénél és a helyes szótárolás előmozdításánál sokkal fontosabb feladatuk az étel szétárbolrásában és így az emésztés számára való előkészítésében áll. A szilárd ételek jó megválasztása nélkül egészséges gyomor működését el sem képzelhetők és sok makacs, minden kezeléssel dacoló gyomorbeteg éppen a fogaknak harapásra, rágnásra alkalmatlan állapotában találja okát.

Hasonló okra vezethető vissza némely arczajdalom, (széna), melyet a beteg gyakran meghűlésnek tulajdonít, sőt utóbbi időben némely torokbántalmat is a hátsó zápfogak odvasságával horkat összefüggésbe.

Ha mindezekhez hozzávesszük, hogy egy romlásnak indult fog mily őriítő fájdalomokat okoz időnkint, elvonván áldozatát minden számbavehető szellemi munkától, megrontván éjszakaiját és életkedvét; ha tudjuk, hogy a fogodában benrekedt ételmaradványok bomlási gázai mily kellemetlenül teszik a belégzett levegőt a páciensnek, a kilégzett pedig környezetnek: akkor a felsorolt tények által kellőleg beigazolva látjuk a fogak egyszerű gondozásának szükségét, mint egészséges állapotban való megtartásuknak legbiztosabb módját.

Igaz, hogy a természettől fogva erősebb alkotású fogak ellenállóbbak a különböző ártalmakkal szemben és így egyéneknek is láthatunk teljesen ép két fogsort. Kiknek egyéb a gondjuk, semmint fogakkal behatódobban törődjenek, de ez éppen nem az az apolás haszna és szüksége ellen, mert ily egyének — a mellett, hogy fogazatuk eredetileg is hatalmasabb — többnyire életmódjuknál fogva sincsenek a „vokféle káros befolyásnak kitérve. Másrészt az oly jobb módú egyéneknek, kik az egészségtan szabályait megszuivlelik, ritkán látunk romlott odvas fogat.

Az apólas alaptörvénye általánosságban kifejezve: „Övünk koll fogainkat minden káros behatástól.” Mielőtt a részletekre áttérnek fel kell még említenem ezen káros tényezőket.

Természetes, hogy ezek első sorban az ételnek különböző sajátosságaival, nevezetesen annak hőbeli szilárdsági és vegyi tulajdonságaival vannak összefüggésben.

Ártalmas a nagyon forró étel, minek illusztrálására Hyrtl néhány szegényes salut emlit, melynek lakosai holmi forró lisztfőzettel táplálkoznak és ennek tulajdonítható, hogy ily helyeken sürdün találkozhattunk felkötött állu menyecskékkal és parasztlányokkal. A forró étel különösen akkor ártalmas, ha közvetlen utána hideg vizet iszunk, mert ezáltal a fog legerősebb védőbástyája, a zománcállomány is kárt szenvedhet.

(Folyt. köv.)

Losonczy hírek.

Losoncz, 1896. február 21.

A farsangot vigan fejeztük be. E. f. hó 15-én tartotta meg az iparos műkedvelői egyesület alarc- és jelmez estélyét, a melyen az idén eddig szokatlan fényes- és nagyközönség jelent meg. Jelen voltak a város és vidék előkelőbb családjai is. A táncz nemcsak a tánczteremben, a karzat alatt, de a melléktermekben is folyt. A jelmezeket részletesen ismertetni lehetetlen volna. A fő megemlítendő az, hogy a jelmezöltözék a szegényebb sorsú iparos ifjúságra is átszarmazott, a melyről pedig tudjuk, hogy az nem csekély kiadásba kerül. A vidor, a csapongó jókedv különben általános volt s a beállott reggellet is alig akart véget érni.

Ma egy hete pedig egy férfi piknik tartatott dr. Layer Antal főgymnasiumi tanárunk termeiben. E zenekedvelő férfunál gyűlte össze a mi zenekamaránkat képező zenetektélyeink. A házi úr adta mint nőtlen ember a bort és a sok jó szivart, a családok férfiak derék gazdaszonyai küldték össze a sok izletes eleddt, mindezt oly mennyiségben, hogy azok elfogyasztására az illető társaságnak hűtfőn este is össze kellett jönnie. E magánjellegű estélyre különben a zene férfain kívül más vendégek is résztvettek a társulati tagok részéről nyert meghívás folytán.

A farsangot kedden a katonatiszti jelmez-estély fejezte be, a mely az idén igen fényes és vig hangulatu volt s a melyen a nagy vidék is részt vett. Salgó-Tarjánból nagyon sokan voltak itt, ezek élén a Borbély-család. Selmecről Hendel esperes-család, Budapestről Solcz ministeri osztály-tanácsos családja, Somosor Janzenék, Lónyabányáról Kossaczkyék, Rónyáról Svehla-, Mikula-családok, Maskováról, Gácsról és máshonnan számtalan mások. A tiszt urak csupa előzékenységgel voltak. Maga a téparancsnok is mindenütt a legnagyobb szíveséget tanúsította. A tánczrend, mely a hölgyeknek lett kiosztva, fényes és értékes volt.

A bójt Heringschmausz-szal kezdődött, melyet Klamarik az idén is rendezett, dacára annak, hogy barátjai által egyenesen fel lett hívva, miszerint az új helyiségbe való költözéssel, hagyjon fel a költséges és fáradszó, vendégeinek ingyenes megvendégelésével. E vendégség már annyira ment a multban, hogy 700 frtjába is került. De a legfőbb az, hogy egy lábon át töltött éjszaka után rögtön a Hering-lakomát rendezni, az az egész házat teljesen kimerítő foglalkozás. Klamarik barátunk iránti teljes rokonszenv és részvételel mondjuk, hogy a nagyközönség ezt nem kívánja. Mi őt, és kedves nejét kimélni, egészségsben, hosszú életben birni óhajtuk; ez pedig csak úgy lehet, ha ők is kimélni fogják magukat.

A polgármesteri legújabb hírek egyike az, hogy Wagner rendőrkapitányunk megnyerte volna az ezen hivatalra szóló minősítést. E hír folytán a Laszly-féle párt ellenében a Wagner-féle mozgalom mutatkozik. Am vannak, a kik a hir valóságában kételkednek, azt tartják, hogy ily minősítést csak a városi képviselő-testület kívánata adhat az illető minister. S most a Gellén Endre jelöltsége is kezd feltűnni. Melyik mozgalom leend erősebb s tartósabb, azt a legközelebbi napok fogják eldönteni.

Kiállítási munkálatok.

Az ezredéves kiállítás lassankint, a hogy mind melegebben süt a nap, kiolvad a hóból, a szar-tornyú paloták környéke megnépesül s megint eleven, mozgalmas, munkásélet indul meg azon a helyen, a hol néhány hónap mulva egész Magyarország és a művelt külföld nagy ünnepelekre gyűl össze. Most már befelé vonul a készülődő munka, a pavilonok, csarnokok, pompás épületek belső díszítése, fölciczomázásához fognak, hogy a jövő hónapban már hozzá-foghassanak az érkező kiállítási tárgyak kicsomagolásához és elhelyezéséhez.

A díszítőmunkák természetesen legkülönbek abban a hatalmas palotacsoportozatban, a mely kívülről is a legimpozansabb és a mely ez idő szerint a legszebb, legmeglepőbb és legerősebb épülete nemcsak egész Magyarországnak, de talán az egész kontinensnek is. Arról a csodaszép alkotásról szólunk, a melyről már néhányszor volt szó ezen a helyen a történelmi épületecsoportról.

Melléklet a Nógrádi Lapok és Honi Híradó 8. számához.

Már messziről, a-tó felől jöve megfogja a látogató figyelmét, s azután nem is érezteti el egy pillanatra se. Le se tudjuk venni róla a szemünket, a míg egészen a közelébe nem érünk, és mindig újabb és újabb szépségeket fedezünk fel rajta. S bárholnán, az ország akármely részéből jöjjön valaki, egy-egy ismerőst is fedez fel rajta: egy oromzatot, párkányt, ablakot, bejáratot, díszítést, a mit odahaza egy-egy nevezetes, historailag fontos épületben már látott. Mert hisz ez a hatalmas épület-csoport nem egyéb, mint Magyarország összegyűjtött építésze, az ország kőbe épített historája.

S ugyanilyen a belseje is. A jaáki templom udvarában ott találjuk a román építéset összes megmaradt emlékeit. A nagy oszlopcsarnok minden oszlopfője más és más, de mindegyik egy-egy régi emléket örökít meg. A vajda-hunyadi Nye-bojsze vár falait a Hunyadiak, Szilagyinak, bakácsok, Vitézek, Czilleyek, Garák, czimerei ékítik, a fal képek akkora harci tornákat, vitézi tetteket ábrázolnak, olyan modorban vannak megfestve, ahogy akkortájt dolgoztak. Odébb már gobelinek díszítik a falakat, olyan módon megfestve, mintha drága szőtt szőnyeg borítaná a falat. Tovább a Bakács-kápolna hű utánzata az esztergomi bazilikából szem elé hozza családóság híven az ország legszebb építési emlékeit. Gyönyörűek a a falfestmények a hadászati osztályokon, de még szebbek az egyházi kiállítások termeiben, a hol régi és modernbb templomok falfestései és díszítéseit találjuk híven másolva.

A kiállítási tárgyak is nagy arányokban érkeznek már a történelmi kiállításra. Kincsek, műtárgyak, drágaságok, amelyek láttára valószínűleg káprázik az ember szeme, a király kiállítását, a Hofburg magyar kincseit most csomagolják s most készítik szállítására a német császár gyűjteményéből is a magyar vonatkozó tárgyakat. Ezeket a kincseket nagy őrizet alatt hozzák Budapestre, ahol már akkora egész kincsház gyűl össze mesés értékű drágaságokból.

Erre az időre már együtt lesz a kiállítás őrszemélye is, amely a csarnokban felügyel, s a nagy közönségnek mindenféle utbaigazításokkal szolgál. A személyzetet most alkalmazza az igazgatóság, még pedig annak rendje és módja szerint való sorozáson. Mindennapra becsatálnak vagy száz álláskeresőt (Magyarországon akadna egy napra tízezer is) s ezeket egy rendes vizsgáló bizottság elé állítják. Miután az írásait, bizonyítványait előre megvizsgálták, szemügyre veszik őket magukat is. Arra néznek legfőképp, hogy szemrevaló, ügyes figurák legyenek, tetszetős, intelligens képpel, s amellyel kellő ügyesség és elég műveltségük is legyen, hogy majdan a publikumnak felvilágosításokkal szolgálhassanak.

Bizony átlag csak minden harmadik, negyedik pályázó válik be, pedig egyik-másik meszevidékről jön föl a fővárosba szerencsét próbálni. De akármilyen rigorózus is a bizottság, nálunk kenyérkeresetileg mindig akad vállalkozó, s nem lehet annyi alkalmazottat keresni, hogy tizannyi ne jelentkezzék.

Még sokkal nagyobb számban és sokkal nagyobb türelmetlenséggel pályáznak alkalmazásra a — nők. A míg egy férfi folyamodik állásért, három nő jelentkezik, dacára, hogy nők számára való állás alig van. Vagy ötven női elárústitói állás van s arra a jelentkezők száma már most ötezer felé jár. S mindennap azaprodik ez a szám átlag ötvennel hatvanal, úgy hogy sokszor az a gondolata támadhat az embernek hogy a polgári házasságot már most jó volna kényszer-házassággá változtatni.

Gazdaszat.

Lehetőleg azon leszünk, hogy ezt a rovatot fenntartsuk, bár meg kell vallanunk, hogy a mióta Nógrád vármegye gazdasági egyesülete alapszabályellenesen politikai pártállást foglalt, a vármegyeiről érdeklő gazdasági dolgokról csak nagy utánjárásal nyerhetünk értesítést.

Egy fontos dologról adhatunk ez alkalommal is hírt, ugyanis, mostanában vármegyeinkben a szarvasmarhák között elharapódzott tödővész teljesen megszűnt, a vármegyére nagy nyűgként nehezédő zárlat fel lett oldva s a szarvasmarha

szállítás kiönösen A-Ausztriába — Bécsbe — meg lett engedve. A zárlat Hontvármegyére nézve is fel oldott.

Az ezredéves kiállításon az állatkiállítás, amint lapunk mult számában írtuk, május 5-én veszi kezdetét. Ekkor lesz a nagy lókiállítás, mely május 12-éig fog tartani. — A juhok és hizott szarvasmarha kiállítás május 15-től 20-áig lesz nyitva. — Kiállíthatók: a) Tenyészjuhok: merinók, posztó- és fésűs-gyapjasok. — Húsjuhok, angol downs-juhok, hosszú gyapjasok és egyéb tenyész-tesek. — Hazai fajták: razzkák, czigáják. — Egyéb fajták. Keresztezések.

b) Hizott szarvasmarha: szeszgyári és gazdasági bialás. 1. Magyar fajta. 2. Nyugati fajták, tisztavérűek és keresztezések. Kor- és ivar szerinti osztályozás: Borjú 6 hónapos korig, ű-ző, tinó 3 éves korig, ökör 3 évnél idősebb, tehének, bika és bivaly.

c) Hizott juhok: merinó-meszticek, francia és más fésűs juhok, razzkák, czigáják, angol húsjuhok és ezek keresztezései.

d) Kecskék.

Térddj: hizott szarvasmarha (bika, tehén, ökör) 10 frt, borjú 1 éves korig 2 frt, kos 2 frt, egyéb juh vagy kecske 1 frt, szópós bárány térdjmentes.

Bejelentési határidő: 1896. február 28.

Beléptídj: az első 3 napon 50 kr., a követ-

kező napokon 30 kr., az utolsó napon 20 kr.

Tejgazdaság. Folyó évi február elejével 3 csnos budapesti leány lett a m. kir. földművelésügyi miniszterium által Csalár községbe kiküldve oly célból, hogy azok Csalárban Beyer Károly mintaszerűen berendezett tejgazdaságában 3 hóig vagyis április hó végeig a centrífugális tejszin szétválasztó gép kezelésében, vaj és különleges sajt készítésében és egyéb a tejgazdasághoz tartozó dolgokban szakszerű oktatást nyerjenek. A szakszerű betanítást maga a pártatlan szorgalmu házínő, Beyer Károlyné teljesíti, aki egész kedvvel, odaadással foglalkozik a gazdaságt ezen ágával s mondhatni, hogy az itteni tejgazdaság csakis általa vezetetik. Nagyon természetes, hogy ilyen tanítónak csak öröm tanítványának lenni, ami kitűnik, a 3 tanuló leány előhaladásából is. A kiküldött 3 leány az ezredéves országos kiállításán a tej gazdasági pavilonban fog naponként tejgazdasághoz tartozó munkákat végezni. Annak csak örölni lehet, hogy éppen egy megyénkbeli földbírtokos bizatott meg a magas miniszterium által ily megtisztelő feladattal. Hírlik, hogy a földművelésügyi miniszteriumnak célja van Csalárban egy állandó tejgazdasági szakiskolát körülbelül 10 leány számára létesíteni, — a mi valószínűleg az első ilyenmő szakiskola lenne az országban.

Vetőmagvak. (Mauthner Ödön tudósítása.) Vörös heréből az őregszeműnek bár igen nyomott áron, de mégis jó kereslete volt, mert a külföld nemcsak hogy érdeklődik, de ily nagyszemű magból meglehetősen vásárolt is. Luczerna. Aprószemű és egyáltalán másodrendű áru e héten nem forgott, ilyen minőségűnek semmi vételkedv sem volt, nagyszemű könnyebben elhelyezhető, de vajmi keveset ajánlanak. Répamagból aránylag elegendő fogyott, ellenben baltacim nem bir az üzletlenségéből kibontakozni. Fűmagvaknak határozottan jó kereslete van, az enyhébben fordult időjárásnál a többi gazdasági is jól fogytak. Jegyzések nyersáruért 100 kilonként Budapestre: — Vöröshere 28—35 frt. Luczerna 28—38 frt. Baltacim 10—10½ frt. Bükky 5½—6 frt.

Hírek és különfélek.

Személyi hírek. Rudnay Béla volt főispán s Bpest székesfővárosi főkapitány e hó 18-án B. Gyarmaton volt s búcsú látogatásokat tett. Rudnay, Dániel László főispánunk társaságában visszautazott. Török Zoltán alispán febr. 19-én utazott és március 1-ig marad távol hivatalától. Ugyanis ez idő alatt a losonci és gácsárjai sorozatokon fog előkölni. Mint értesülünk, *Tihanyi* Ferenc kitűnő főjegyzőnk egészségi állapota tetemesen javul. — Baranyai atezredes a mult héten szemlélt tartott a honvédelmi tanácsban.

Örömhírként jelerhetnők, hogy a pénzügyminiszterünk a törvényhozás elé már beterjesztette a vidéki új építkezések adó-kedvezményére vonatkozó azt a törvényjavaslatot, mely Balassagyar-

mat képviselőtestületének kezdeményezése folytán Nógrád vármegye törvényhatósága által felkarolva az ország számos törvényhatósága részéről támogatott s melyet lapunk másfél év óta folyvást szorgalmaz. Ugy de a törvényjavaslat nem felel meg egészen reménykedésünknek, mert kérve volt, hogy a vidéki nagyobb városokon kívül a törvényhatósági székhelyek új épületei is az eddig élvezett 10 évi adómentesség helyett tizenöt évi ily kedvezményben részesüljenek kulturális s egyéb fontos a kérvényben felsorolt nemzetgazdasági indokokból és még hogy vége vetessék annak a mindenütt tapasztalt lakás-nyomorúnak, mit főleg a tisztviselői és hivatali kar kénytelen elszorítani, végül pedig azért, hogy a millenaris kiállítás megnyitásával Budapesten felszabaduló — a százezret is felölmülő iparos és munkáskézfoglalkozást, keresetet találhasson a vidéken. A beterjesztett javaslat azonban a törvényhatósági székhelyeket, mint ilyeneket, szóval sem említi s szűkmarkúnak látszik abban is, midőn 10 ezer lélekszámhoz köti, illetőleg osztályozza a kedvezményes városokat, mintha bizonyos egyenlő tekintetet nem érdemelnének a kevesebb lakóval bíró, de forgalmi pontokat képező kisebb városok is. Értenők, ha az államkincstárt a kedvezmény folytán bámi károsulások érhetnék, de hát evidens dolog, hogy nagyobb építkezések, ipari fellendülés mellett az állam más uton, közvetve és közvetlenül kétszeresen megnyeri a vámon, amit elveszt a révén. Vegyék mindezt fontolóra képviselőink, a honatyák és intézzék úgy a dolgukat, hogy a törvényjavaslatból mielőbb tökéletes jó törvény legyen.

Sajtóhiba mindig volt és lesz. A sajtóhiba különböző hatással van a kedélyekre, ez a hatás az emberi temperamentumtól függ. A sangvinikus ember káromkodik felette, a kolerikus széttepi a lapot, a flegmatikus jóízűen mosolyog. Legkélemtlenebb azonban a sajtóhiba az írónál. Minden sajtóhiba egy-egy tűszúrás a szerkesztőre. Ilyen hatásokat tapasztaltunk a mult héten, mert megvallva őszintén, lapunkban egy idő óta, amióta a részvénytársasági nyomdánál változások történtek, meglehetősen számban fordulnak elő ezek a hibák; sőt, hogy e sorokat írjuk, nem vagyunk biztosak, hogy ezek a sorok sem lesznek sajtóhibamentesek. A sajtóhibák azonban néha elalálják az igazságot is. Így például lapunk mult számában Scitovszky ur beszédében az volt az eredeti szöveg, hogy gr. Degenfeld volt főispán születetett, Rudnay volt főispán *vihart* aratott. No most mit csinált ebből a viharból a szedő? *sikert*. A N. L. szerint tehát Rudnay nem *vihart*, hanem *sikert* aratott. Vallja meg őszintén az ellenzék, hogy Rudnay csakugyan sikert aratott, mert ha volt is egy kis vihar, az már megszűnt; hiszen a vihar után mindegy szélesedni kezdek. De folytassuk tovább. Lapunk mult számában a tisztí estély referációjából egy igen kedves asszony is egy igen szép, sőt bájos kisasszony maradt ki. T. i. Balás Józsefné és Novák Margitka. A kéziratban bent volt mindakettő, de a lap két szép és kedves hölggyel szegényebb maradt. Volt azonban még ezeknél nagyobb hatású sajtóhiba is, mert utóvégre is Balás Józsefné ö-uagsága, mint egyik ismert kitűnő írónk kedves leánya, — már író atyjától is bir fogalommal a sajtóhibák koboldjairól; a hölgykoszorúból kimaradt szép kisasszonytól pedig ezúttal bocsánattal kérünk. Ez a nagyobb hatású sajtóhiba a skatubeusz asztaltársaság febr. 8-iki estélyének leírásában foglaltatik. Ugranis annál a passzusnál, hogy a mulatságban a középosztály színe-java vett részt, — oda ugrott egy ominosus (?) kérdőjel. Mit keres ott a kérdőjel s hogy jött az oda? Hát ez is sajtóhiba, de olyan maliciózus, hogy az asztaltársaság sangvinikus és kolerikus és így igen tisztelt tagjai méltó felháborodásban törtek ki. Kinyilatkoztatjuk tehát, hogy az a kérdőjel semmiféle célzattal nem került oda, hanem tisztán sajtóhibából. A t. társaság föl sem teheti ezt lapunk részéről, mert hisz lapunk a t. asztaltársaságot bölcsőjétől mostani megismosodásáig törekvéseiben híven szolgálta s mindenestre befolyással volt népszerűsítésére és fejlesztésére s hogy az asztaltársaság most már becsületlen egy kis szennyet, vagy plane sajtóhibát sem tűr meg, — azt részben lapunknak is köszönheti, mely a tár-

saságnak szép és nemes cseléjait nemcsak respektálta, hanem kollportálta is. Vegyük tehát figyelembe ezt a kérdőjeles sajtóhibát! Volt még egy poetikus sajtóhiba is, t. i. a tisztí estély referendából két sorostól kihagyott a szundikáló szedőgyerek, s a tudósítás egy helyének oly értelmet adott, hogy a hölgykoszorú bimbói a gardesdamok voltak. Itt már kellett volna csakugyan egy kis kérdőjel. No de ez nemis sajtóhiba, hanem inkább Druckfehler.

A gazdasági egyesület igazgató választmánya febr. 17-én B.-Gyarmaton Scitovszky János alelnök magán lakásán ülést tartott, a több fontos tárgy elintézése után elhatározta, hogy a rég vajdó sajtógyárat B.-Gyarmaton fel fogja állítani. A meggyezésünk csak az, hogy a választmányi üléseket oly helyen kell megtartani, a hol az igazgató választmány minden tagja pártkülönbség nélkül megjelenhet, mert privát helyekre nem minden ember mehet. Sajnos, hogy a gazdasági együletbe is be akarják vinni a pártpolitikát. Tudunkkal a megyeházi termek az ülésekre azért nem voltak berendezve, mert az ülésekről az alispán értesítve nem volt, ennélfogva nem is tétethetett intézkedés a kisterem berendezése és kifizése iránt.

Tiszteletbeli tisztviselők. Dániel László főispánunk az 1886. évi XXI. t.-cz. 57-ik §-ban biztosított jogánál fogva tiszteletbeli tisztí főügyész: Cserevenyák Károly sziráki ügyvédet, tb. tisztí ügyészekké: dr. Frank Dezső s.-tarjáni és Szilágyi Mór b.-gyarmati ügyvédek; tb. főorvosokká: dr. Bogdán Tivadar losonczy, dr. Kardos Sándor szécsényi és dr. Reisz Mór divényi orvosokat — nevezte ki.

Kinevezés és megbízás. A m. kir. belügyminiszter Nógrád vármegyében a szakali anyakönyvi kevelőbe anyakönyvezetőrre Székely Gyula köjegyzőt nevezte ki és őt a házassági anyakönyv vezetésével és házasságkötéssel való közreműködéssel is megbízta. — A m. kir. pénzügyminiszter Bolya Kálmán adóhivatali gyakornokjelöltet a losonczy kir. adóhivatalhoz segélydíjas gyakornokká nevezte ki.

A „Nógrádmegyei Tanítótestület” szécsényi és b.-gyarmati egyesített köre f. é. február 18-án a helybeli polg. iskolában gyűlést tartott, amelyen Dr. Jankovich György, kir. tanfelügyelő is részt vett. A vidéki tagok által szép számban látogatott gyűlést Debreczeni Márton elnök vezette. A kör 6 drb. arany pályadíjat tűzött ki a milleniumi tanügyi mozgalmak köréből veendő tételek legjobb kidolgozói számára. Hosszabb vitát támasztott a gyakorlati tanításoknak egymással összefüggésben való tartásának s. a területi alapszabályok módosításának kérdései. A kör végre elfogadta Kemény Gábor indítványát, mely szerint javaslatot tegyen a kör a közgyűlésen, hogy a tanítók új szövetkezetet alkossanak. A körnek egy buzgó tagját, Rosenstein Adolfot a halál elragadván, emlékét a kör jegyzőkönyvileg megörökítette. A tanítótestület közgyűlését ez évben B.-Gyarmaton tartja s a kör helybeli tagjai vannak megbízva a rendezés munkájával. A gyűlést Tóth István, helybeli vendéglőjében sikerült társas ebéd fejezte be, amelyen számos pártoló tag és tanügybarát volt jelen.

Az osztálysorsajáték mint iskola-alapító. Budapesti írják lapunknak: Hogy a szerencse istenőjének személyei mily kifizérhetőek, elaktán példák Magyarországnak egy távolos falva: Kántor-János, Szatmármegyének egy egyszerű, patriarchalis berendezett, mintegy 1200 lelket számláló falucskája. Ezen helységbe néhány nap előtt oly tekintélyes pénzösszeg érkezett be, mennyi az ottani postahivatalban talán még soha nem fordult meg. Ezen aránylag óriási pénzösszeget a Heintze Károly czég (Budapest, Szervita-tér 3.) küldötte és elképzelhető, hogy azt a vén postakocsi, míg a másfélórás utját az utolsó vasuti állomástól: Nyir-Bátortól megtette, ilyen epedve még soha nem várták. Az a pénzösszeg pedig, melyet ez a postakocsi Kántor-Jánosba bedöcögött, nem volt más, mint az osztálysorsajáték legutóbbi húzása kisorsolt 60.000 koronás nyeresége.

Nevezett falunak egy 15 tagból álló társasága megbízta Csajja Imre postamestert, hogy költséggükre Heintze Károlynál sorsjegyeket vásároljon. A postamester megrendelt egy huszadokba felosztott I. osztályú egész sorsjegyet, melyekből a társaság mindegyike átvett egyet-egyet. Egy huszadot a postamester maga számára tartott meg, négy huszadot pedig mint az ottani református egyház gondnoka, ezen hitközségnek ajánlódott.

A megrendelt sorsjegyet, melynek száma 22,656 volt, az osztálysorsajáték húzásán 60.000 koronás nyereséggel kifizették. Magától értetődik, hogy az a nap, melyen a szerencse-hír a Kántor-Jánosnak tudomására jutott, valódi örömmünepné fejlődött. Hiszen ezen esemény nemcsak az ő igénytelen, egyszerű életmódjában jelent nagy változást, de most már egy régi hő óhaját is megvalósíthatják, t. i. az ugyancsak tekintélyes összegben részesült hitközségnek iskolát emelhetnek. Így tehát az osztálysorsajáték ezuttal egy magasztos kultur-célt mozdított elő.

Házi mulatság. A mai korban esemény szamba megy már egy valamire való kedélyes házi mulatság. Ezt a hollandi rossz szokást megtörte Obholczér Gyula ur, a pénzügyigazgatóság számvérségi osztályának jubilaris főnöke, aki saját házában febr. 16-án oly fényes és kedélyes házi mulatságot rendezett, melynek párja már vég volt B.-Gyarmaton. Mintegy 50 vendég vett részt a jóízű muriban, mely táncszal egybekötve reggeli 8 óráig tartott. Mondanunk sem kell, hogy a háziasszony és Obholczér Margitka, a kedves háziasszony a legnagyobb figyelmet és előzékenységet fejtették ki a vendégek iránt.

A vadkerti kórházi bál alkalmával felülköttek: Meszlényi Gyula Szathmár 5 frt, öz. Laabné Szathmár 5 frt, Soóky Karolin Veszprém 10 frt, N. N. 1 frt, Pergő György Esztergom 2 frt, Hirschfeld Adolf Vadkert 2 frt, Krausz Mór Vadkert 50 kr., Márton Hermína Patak 2 frt, Hatser Gyula Vadkert 1 frt, Jeszenszky Anna B.-Gyarmat 1 frt, Iby László Dajtar 1 frt, Galgóczy Béla Zsély 3 frt, Eibenszütz N. Horpács 1 frt, Schmol Endre Patvarcz 2 frt, Galgóczy László Pusztal-Lőrinczi 1 frt, Bodnár Bálint Tereske 1 frt, Schröcker N. Legénd 1 frt, Möhlstein Dávid Legénd 50 kr. Hoffman Jenő Bánk 1 frt, Tomis József B.-Gyarmat 3 frt, Nyiznyánszky János Csesztve 1 frt, Frölich Frigyes Csesztve 1 frt, Vilim Gyula B.-Gyarmat 3 frt, Vankay Géza B.-Gyarmat 2 frt, Aninger Gyula B.-Gyarmat 2 frt, Engelman Elek B.-Gyarmat 50 kr., Soóky László 6 frt, Kovács Samu Vadkert 4 frt.

Hymen. Löffler Pinkasz törekvő polgártársunk szép fiatal leánya Ida Strausz Emil miskolci kékkfestőnek f. február hó 18-án, Pruzsinszky János polgártársunk szintén szép fiatal leánya Erzsébet pedig Filo Pálnak esküdtől örök hűségét. Ugy a polgári házasságkötés, mint az egyházi esküvő nagyszámu díszes násznép jelenlétében ment végbe. Legyenek boldogok hosszú életet át.

Batyubál. A bgyarmati polgári családok egy része, mintegy 13 család febr. 17-én igen sikerült batyubált rendezett, melyen a házi asszonyi szerepet Kommerell Gyuláné, Fábry Jánosné, Molnár Jánosné, Stücz Antalné és Makkay Sándorné nagy előzékenységgel és figyelemmel teljesítették. A mulatság oly hangulatteljes volt, hogy annak csakis a reggeli 4 óra vetett végét.

Jönnek a szép ménlovak. Nem a márciusi ibolya jelzi vidékünkön a tavasz közeledését, de az a közgazdasági fontos mozzanat, hogy ilyenkor vármegyénk minden nagyobb városa és községébe a beosztott állami ménék Rimaszombatból jövet megérkeznek. Így szerdán és csütörtökön két transportban kel át Balassagyarmaton a városunk vidékére szánt ménállomány, melyből 5 fajló itt marad a balassagyarmati állomáson. Gardaközönségünknek azzal hozzuk tudomására e hírt, hogy a négy óra kiszabott fedezetési időn március 1-vel veszi kezdetét. A ménék nációnálját jövő számunkban közöljük.

Közveszélyes csavargó. Rendőri hírként köldték be lapunknak, hogy holnap érkezik meg Balassa-Gyarmatra illetőségi helyére Válczi Bodor Pál a váci kir. orsz. feigintetzből, hol a legutóbbi reá kiszabott büntetését is immár kiállotta. A bírbedt férfiú még csak 40 éves és már 17 évet töltött részint fegyházban, részint börtönben lopás, gyújtogatás, zsarolás stb. miatt. Nem érdektelen a váci feigintetést által kiállított conduit-listája, mely szerint Válczi Bodor Pál istenkáromló, csunya szájú, rakoncátlan ember, ki mint teljesen romlott egyén javulni nem akart és nem fog, miért is előrelátható, hogy visszacsése nem sokára be fog közekezni. Rendőrségünknek tehát most lesz igazi alkalm a megmutatni, hogy mily éber, és intézkedni, hogy az említett csavargó még se legyen közveszélyes. Semélyleírásával szívesen szolgál a városi rendőrtanácsosi hivatal.

Szárás időjárásunk volt a múlt két héten is, kezdetén enyhe, később hideg, verőfényes. E szigorubra fordulást holdujulaskor, február

13-án este támadt éjszakeleti szelek idézték elő, fázékonyra téve a már tavasz után esengő emberek legtöbbjét. Delenként azonban többnyire fölmelegedett. Várhatunk még havat is, de azután nagy erővel föllepő tavaszt. A hőmérő reggelenként 8 órakor bent a városban Reaumur szerint következőkép mutatkozott: február 9-én 1 fok, 10-én 2 és fél, 11-én 1, 12-én 1, 13-án 4 és fél fok meleg, 14-én 1, 15-én 2, 16-án 3, 17-én 4, 18-án 3, 19-én 0, 20-án 4, 21-én 5, végül tegnap február 22-én szintén 5 fok hideg, azaz fagyponat alatt.

Halálozások. Lányi Gusztáv a-bodonyi év. lel-kész febr. hó 12-én 35 éves korában hosszas sorvasztó betegség után jobblétre szenderült. — Majzik Péter lőci köjegyző életének 26-ik évében f. hó 15-én meghalt. Temetése f. hó 17-én számos ismerős, jó barát s a köjegyzői csoport községek nagy részvéte mellett ment végbe. A választásig való helyettesítésével Borbás Lajos rimóci köjegyző bizottat meg. Éldás és béke a koran elhunytak poirára.

A régi Pest-Ös-Budavárában. Harmadfélszáz évvel ezelőtt Budának minden jelentőség nélküli külvarosa volt a régi Pest. Inkább a Tabánból átjövő hajóhid pesti fejének védsánczál szolgáló őrhely volt, területre kisebb a mai belvárosnál. Kettős sáncz futotta körül. Három kapuját nehéz bástyatornyok védtek, a hol töltött ágyu mellett régi kanóczzal álltak őrt, a budai pasa válogatott janicsárjai. A bástyafalon túl futó homok lepte el a vidéket a földhi heggyelig. Így követelte azt a hadi fortély is, nehogy az ellenség meglepesse a hídfő őrségét. Ide kékellett a távolból a Mátra. A Duna partján hosszú tömött sorban állottak a török gályák, a rács hajósok hadi czélokra is alkalmas könnyű hajói és kiritit közlők itt-ott az őrmény leánykalmárok tarka baldachinos hajója, melynél szeressen hajtott apró uri sajkák kötöttek ki, hogy a budai urak megtekinték a georgiai válogatott portékát. A mozgalmas képre komoran tekintett le a vén Gellérthegy sziklás oldala s az egész tájra rá lehetett délilabos románciát a sajátos alföldi nap rezgő sugara. . . . Ezzel a szindus tájképpel gyarapítja a milleniumi ünnepségek látványosságát Ujváry Ignác a nagy tehetségű festő. Nehogy azonban az óriási kép hatását megrontsa a kelő keret hiánya, a panorámaműtlen festett kép úgy lesz föllállítva, hogy Ós-Budavár látogatói elő, a kik egy bástyatornyon át jutnak ki a Dunára nyíló sáncz fokára — egyszerre mint valóságos tájkép — táruljon ez a csodás panorámája a múlt időnek. Hangosabban dobban majd minden magyarszív, az eleven színekben eleje tárt régi Pest láttára, a mikor úgy is káprázatos csalódásban ringatta már ezt megelőzőleg a látott-hallott élet, mely visszavitté harmadfélszáz év előtti időbe, s ott nyüzsgött körülötte, a török világot Magyarországon visszatérő Ós-Budavárban.

II. Magyar osztálysorsajáték. Első osztályú sorsjegyeknek a II. osztályra való megújítása a sorsjegyeken jelzett elarúsítóknál, kiknél a sorsjegy vásároltatott, az I. osztályú sorsjegy visszazolgáltatása és megújítási díj — 1 egész sorsjegy: 20 frt, — 1 fél: 10 frt, — egy tízed: 2 frt, — és egy huszad: 1 frt, — befizetésével legkésőbb március 1-éig eszkölendő. Az I. házsnál ki nem sorolt, mind három osztályra érvényes teljes sorsjegyek megújításának szükségé fenn nem forog, ezek minden további nélkül a II. és III. osztályban is részt vesznek.

*Köhögs reketség és elnyalkasodásnál, a torok- és légzési szervek minden zavarainál melegen ajánljuk tisztelt olvasóink figyelmébe Egger kitünő hatású mellpasztillát. Kaphatók 25 és 50 krs eredeti dobozokban minden gyógyszerertárban és nevezetesebb gyógyszerüzleteben. Fő- és szétküldési raktár: Egger A. és fia J. Nador-gyógyszertára Budapesten, Váci körút 17.

Bolond gombák.

Tömjénezés.

A. Mit szólna ahhoz, hogy a volt alispán köölönye praetorianusnak és janicsárnak nevezze a többeséget azért, mert őt a jogosult tisztről (olvass: alispán székéről) leszerítette?

B. Azt, hogy a személyes-párti köölöny nem szolgál reá a subventióra, mert ezen kijelentésével egy fiat alatt a volt alispánt is uszarnak római cacsarral és háremtartó török sultánnal azonosította, kiket a praetorianusok, illetve janicsárok szoktak volt a jogos tőről leszeríteni.

A. No már a mi a tultánságot illeti, az határozott tömjénezés.

Ellenzéki logika.

A. „Nemzeti Újság” balassa-gyarmati levelezője indig-nálóval panaszkolja fel: hogy Seitovszky János párt-ívele a főispáni ebédre meg nem hívatott. Néhány sor-ral odább azonban meglepődéssel constatálja: hogy Sc. J. pártívele a kapott meghívókat tömegesen küld-ték vissza. Ecce.

Haeresis.

Rudnay Bélát legújában már Antikrisztusnak aposz-trofálják oda át. Ha 5 Seitovszkyval szemben Anti-krisztus, akkor a párt-vesér, ember által eddig el nem ért magaslatra állíttatik.

Irigység.

A. Már azt is szemünkre veti a megyei egyesült el-lenzék, hogy az installáció ebédén többen borközi állapotba keveredünk!

B. Oda se neki. Tízta irigység az egész!

A. Az ám! Annál inkább, mert az ellenzéki trucez-ebéd izéletlen volt.

Styl tanulmány.

Prónay Mihálynak a főispánhoz intézett nyílt levél-ben „álláspontjukat kifejtendő” és „méltóságodat felre-vezetendő” kifejezési módok dominálnak. Úgy látszik

ebből, hogy Seitovszky János nemcsak politikai nézeteit de sajátos irályát is képes volt pártfeleivel meg-kedveltetni.

Installationalis párbeszéd.

Nógrádmegyei: Hogy tetazett a megyei egyesült ellenzék?

Torontálmegyei: Ellenzékem nem láttam, csak egy adag tapintatlanságot.

Analógia.

A. Mikor fog a főispán az el nem mondott beszédre válaszolni?

B. Ha az egyesült ellenzék be nem mutatott magyar díszruhát is utólagos közszemlére kitétetnek.

Felelős szerkesztő: Vannay Ignác.

51—1896. sz.

Árverési hirdetemény.

Álulírt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírre teszi, hogy a b.-gyarmati kir. törvényszék 1895.

évi 6989. számú végzése követeléseben dr. Pick Mór ügyvéd által képviselt Kohn Adolf javára Hercz Miksa ellen 600 frt s jár/erejéig foganatósított kielégítési végrehajtás után le-foglalt és 825 ftra becsült bolti falszerevények, rövid árúk, kukorica, szalonna és fűszerekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladotnak.

Mely árverésnek a rétsági kir. jbiróságnak 149—1896. sz. végzése folytán 600 frt tőke-követelés, ennek 1895. évi október hó 17. nap-jától 6 százalék kamatai és eddig összesen 44 frt 6 krban bíróság már megállapított költségek erejéig Penczen alperes lakásán leendő eszköz-lésére 1896. évi február hó 25. napjának d.-e. 9 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénz-fizetés mellett, a legelőbbel ígérőnek becsáron alól is el fognak adatni.

Kelt Tereken, 1896. évi február hó 20-ik napján.

36 1—1 Gróber Károly, kir. jbirósági végrehajtó.

Arverési hirdetemény.

Közvetlen Losonc mellett a néhai Okoli-csányi Miksa-féle kisfalmai

130 (1200⁰⁰) HOLDNYI BIRTOK

tejgazdaságra is alkalmas 33 hold 1-ső osztályú rét-vel, — s egy magas fekvő, a Losonc és vi-dékére lenéző ritka szép kilátással bíró uriházzal (a melyet 3 hold kert vesz körül) s több melléképülettel

1896. évi március hó 10-én

időlelőtt 9 órakor a Losoncai kir. járáshíró-ságnál nyilvános árverésen el fog adatni.

32 2—3

A tulajdonosok.

Szandán fekvő 700 hold

kiterjedéű birtokomat az 1896.

augusztus hótól újból

bérbe adni

szándékozom.

Feltételek nálam B.-Gyarmaton

megtudhatók.

21 5—3.

Freytag Hugó.

Szövetek öltönyöknék.

Peruvia és Deaking a magas papáknak előírás szerinti szövetek a kir. tisztviselők, hadastyánok, tisztek, torná-zók egyenruhájának, liberálák, billard és játékszerekhez való szövetek, kocsikáthuzatok, ur- és női lodonok, hölgy poszták, mosószövetek, uti plaidok 4—14 ftig, valamint szabó-kellékek stb. — Jutányos, tisztességes gyapjúárúk nem pedig olcsó rongyok, melyek a szabó munkájára sem alkalmasok, ajánl 29 20—2

JOH. STIKAROFKY Brunn,

az osztrák posztóipar központja, fél millió frt. ért. raktár.

— KÜLDMENYEK CSAK UTÁNVÉTEL —

FIGYELMEZTETÉS! Gyárak és házak „Stikarofsky” név alatt hamis, sokkal rosszabb minőségű szövetek, ruvokat árulva vezetni. Ezennel tudomásra adom a t. vevőknek, hogy én ilyféle embereknek, semmi szin alatt szövetet nem árulok!

Állami, valamint vármegyei közhelyek kivételéhez, beszedéséhez több vármegye jegyzői kara által czél-szarúnek, könnyen kezelhetőnek talált **Adókönyvecskék,** nemkülönbben mindennemű **községi és körjegyzői nyomtatványok** nagy raktára.

A „BALASSA-GYARMATI KÖNYVNYOMDA RÉSZVÉNY-TÁRSASÁG”

(Ezelőtt: Kék László-féle nyomda. Alapított 1855-ben.)

ajánlja a n.-érd. közönségnek a modern kor igényeinek minden tekintetben megfelelő, gyorsgépekkel ellátott, a legdivatosabb betű-nemekkel, körzetekkel gazdagon felszerelt

KÖNYVNYOMDAI**MINDENNEMŰ****NYOMTATVÁNYOK,**

így mint: **kötetekre terjedő művek,**

füzetek, hetenként vagy havonként megjelenő

szépirodalmi, politikai és vegyestartalmú közlönyök, röpiratok, üzleti kimu-tatások, ár- és árajegyzékek, üzleti könyvek, számlák, táblázatok bármily nagy-ságban, színes vagy fekete vonalzással, étlapok, körlevelek, falragaszok, me-nyegzői és bál meghívók, gyászjelentések és részvétiratok, egyházi, katonai és törvénykezési nyomtatványok, üzleti levélpapír és borítékok, név- és üzleti jegyek, palaezk-czimek stb., gyors, pontos, hibátlan és jutányos áron való elkészítésére.

A társaságot képviseli: DARVAI ÁRMIN, könyv- és papírkereskedő Balassa-Gyarmaton.

Készlet: { Mindenféle nemes csomattól mintegy 2.500.000 2514-
" alvó csomattól " 2.500.000 darab.
" vadoncsiből " 2.500.000
Összesen mintegy 27.000.000

Csomottok árai: { Az 1-2 éves, gazdag gyökérű, teltető, nemes csomottok darabja azok erőssége szerint 30 krajczártól 40 krajczárig. 241-
100 darab 40 krajczáros csomott 1 vagy 100 fajban 38 frt. 241-
200 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
300 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
400 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
500 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
600 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
700 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
800 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
900 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
1000 " 40 " " " 100 " 38 " 241-
Szárazkénl.

A fajok legnagyobb része szaktisztított, Bercei Mátyás hírnévétől ismert, ezért is azok híresnek. Ezen felül a kisdandó csomottok homokosnak neveződnek, s igen szűk, ezért a gyökérrel bírnak, nemcsak, hanem bírnak fogazásának, ezáltal természetük, egészségesnek, hosszú életnek és még ezen felül igen olcsók is. A tisztítás, csinos kiállítás és minden tekintetben tájékozott árvegyek frissen küldjük.

KOVÁCS és MEZEY

(cségtulajdonos: KOVÁCS ISTVÁN)

TEA- és RUM-ÁRTÉSZESKEDŐ

BUDAPEST.

Központi iroda: V. kerület, Fűrdő-utca 1-és szám.

BUDAPESTI ÜZLETEK:

VII. ker., Kerepesi-út 6. (ezelőtt Eieher Antal) V. ker., Dorottya-utca 13.

Nagybani előny-árak:

Kereskedők, vendéglősök, szállodások és fogyasztási szövet-

Készleteknek nagybani megrendeléseknél.

Működünk nagy forgalom jó kiszolgálással; anabott olcsó árak mel-

lett! a drága utasok mellőzésevel! -Próbamendelmények után.

Vétel mellett! Ismert jó ártémben és havi váltó-hitel!

Chinai és orosz theák.

Finom Congo	1 kiló 8.	Legfinomabb orosz elegy	1 kiló 6.
Finom Sechong	1 kiló 4.	Legfin. karaván Mandarin	1 kiló 6.
Igen finom orosz caal. tea	1 kiló 5.	Legfin. kivételes elegy	1 kiló 6.
Finom pekingi elegy	1 kiló 5.	Legfin. karsinói elegy	1 kiló 7.

! Vendéglői rum!

hordókban 4 50, 100, 200 és 400 literre 45, 35 és 54 fr.; literes palackokban 12 kr. 100.

! Brazíliai rum!

finom tea-rum, Magyarországban kiskedvelt! 1 egész palack 35 kr., fél palack 30 kr., hordókban 4 25, 50, 100 és 200 liter! 1 literre 30, 38 és 45 fr.

! Jamaica rum! 1 liter 30 kr., fél liter 15, 100 és 2 fr. hordókban és üvegben.

Magyaros cognac (uradalmi főzés)

* egész palack 120, fél palack 65 kr.; ** egész palack 150, fél palack 80 kr.; *** egész palack 2, fél palack 1 fr.

Finom Cognac Matigues egész palack 250. - Francis Cognac Martell & Co. egész pal. 1 fr. 2. - Felső 4-ételes (uradalmi főzés) egész pal. 80 kr., fél pal. 45 kr. - Ó-Székely (uradalmi főzés) egész pal. 1 fr. 20 kr., fél pal. 65 kr. Előre meg 1 nagy pal. 1.20, 1.60 és 2 fr.

DREHER ANTAL köbányai sörfőzde

Söraktára és főelárasztói

naponta eredeti friss töltés egész és fél palackokban, legolcsóbb gyári árak mellett.

Egész évi kötésnek. A mennyiségnek mérték. Jelentékeny

az ártémben. Tiszteletteljesen

30, 2-6.

Kovács István,

Kovács és Mezey cségtulajdonosa.

MAGYAR OSZTÁLY-SORSJÁTEK.

35007 Pénznyeremény 7932000 korona összértékben.

Legnagyobb nyeremény
a legkedvezőbb esetben **Egy millió** korona.

II-ik osztály.			III-ik osztály.		
Nyemény	korona	korona	Nyemény	korona	korona
1 a	100000	100000	1 jut. díj	600000	600000
1 "	60000	60000	1 a	400000	400000
1 "	40000	40000	1 "	300000	300000
1 "	30000	30000	1 "	200000	200000
1 "	20000	20000	1 "	100000	100000
1 "	15000	15000	2 "	40000	80000
1 "	10000	10000	2 "	20000	40000
2 "	8000	16000	5 "	10000	50000
8 "	4000	32000	10 "	8000	80000
10 "	2000	20000	34 "	6000	204000
13 "	1000	13000	100 "	2000	200000
100 "	400	40000	200 "	1000	200000
860 "	200	172000	2650 "	200	530000
9000 "	120	1080000	22000 "	150	3300000
10000 nyer. össz.		1648000	25007 nyur. és 1 jut.		6284000

Az Osztály-Sorsjegyeknek II. osztályra való megújítása az I. osztályu sorsjegyeknek beküldése és a sorsjegy árának befizetésével legkésőbb márczius 1-éig eszközzendő.

Sorsjegyeket ajánl és szétküld az összegnek postautalványon való előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel

HEINTZE KAROLY, Budapest
Szervita-tér 3. Sörgőnczim: LOTTOHEINTZE BUDAPEST. Szervita-tér 3.

Részletfizetésre is!

Schönfeld Milks,

Ki olcsón akarja butorizálását, fedezni, az forduljon helybéli asztalos, kárpitos és esztorgályos butorgyáros-hoz, ki e szakmába vágót, jó minőségben, a legújanyosabb áron és kedvező feltételek mellett szállít.

Részletfizetésre is!

131 52-36

VETŐ ÁRPA
elsőrendű kiváló szép faj kapható
POLLATSEK M. RK gabnakereskedőnél
37 1-3 Balassa-Gyarmaton.

A magtár utcában
35-36. sz. alatti
ház és beltelek
örökáron eladó.
Értekezhetni: Nagy-Csalomán,
Méhés Józsefnével.
1-6 34